

UNDERVISNINGSPLAN FOR BØRNEHAVEKLASSEN

Dagligdagen i børnehaveklassen

Livet i børnehaveklassen er tilrettelagt efter Rudolf Steiners tanker om barnet i den første 7-års-periode. Her er barnets efterligning af den voksne central, og dagligdagen er bygget rytmisk og genkendeligt op.

Udfordringerne til barnet er i børnehaveklassen tilpasset netop den 6-årige. På den ene side er barnet i stadig bevægelse, men på den anden side i stand til at koncentrere sig i længere tid og ser en tilfredsstillelse i at gøre et arbejde færdigt. En anden modsætning er det, at de det ene øjeblik kan føle sig som verdensmestre og i det næste have brug for trøst og opmuntring af den voksne.

Rytmer

Børnenes tryghed og mulighed for læring øges ved genkendelige rytmer. Dagene er bygget op som et åndedrag, i en vekslen mellem samlende aktiviteter og fri leg. Vi samler hver morgen børnene i en kreds til morgensang, rim, remser og sanglege. Herefter er der fri leg og forberedelse af dagens måltid samt forskellige aktiviteter ude og inde. Ud over tre ugentlige madpakkedage har vi en grøddag og en båluppdag. Efter maden samles vi til eventyr, herefter er det SFO-tid.

Ugens rytme kan veksle fra år til år, men faste elementer kan være gåture i skov og mark, akvarelmaling vådt i vådt, eurytmi, bål, bagning, tegning og modellering i bivoks.

I løbet af året holder vi en lang række årstidsfester, som vi forbereder sammen med børnene. Til hver fest knytter sig en række sange og små håndværksmæssige opgaver, f.eks. flette høstkrans og folde lanterner. Gennem årstidsfesterne får børnene en oplevelse af årstidernes skiften og forskellighed.

Børnehaveklassens gennemgående håndværksopgave består i at lave en kæphest. En af de første dage går vi i skoven og finder en passende kæp, der saves, snittes, slibes og olieres.

I løbet af efteråret samler vi blade og blomster, der bruges til at plantefarve garn med. Vi vasker uld.

Vinteren igennem vinder vi garnet op, vi stopper uld i kæphestehovedet, vi syr, vi fletter og fingerhækler i de ugentlige håndværkstimer, og i løbet af foråret er kæphestene klar. Den sidste uge før sommerferien holder vi en afslutning, hvor kæphestene slippes ud gennem lågen til den store skolegård.

Der er tradition for, at vi hen mod slutningen af året tager på tur til Den Fynske Landsby.

Leg

Den frie leg er central i børnehaveklassen. Legen er mere end noget andet barnets "sprog". Gennem fordybelse i legen bruger barnet sine forestillingskræfter, træner sociale færdigheder og bearbejder indtryk og tanker. Samtidig eksperimenterer børnene med forskellige materialer og gør herigennem naturlovene til levende begreber -en forudsætning for at de senere kan begribe det teoretiske. Det er vigtigt at give god tid til den frie leg, så barnet får mulighed for at fordybe sig.

I løbet af året vænnes børnene til at løse en bunden opgave. Det kan være at tegne, sy eller filte noget bestemt eller at snitte og slibe en pind, som skal bruges til et bestemt formål. På den måde forberedes børnene til de krav, der stilles til dem i 1. klasse.

Vores pædagogiske målsætninger

Det pædagogiske personale i børnehaveklassen skal bestræbe sig på at være efterlignelsesværdige voksne, som med glæde og begejstring går ind i opgaven med barnet. Barnet skal mærke, at den voksne har interesse for og anerkender barnets følelser, tanker, initiativer og behov. Den voksne skal tage ansvaret for barnets sunde udvikling ved at guide det.

Vi prioriterer at færdes meget i naturen - herved styrkes ikke blot immunforsvar og motorik, men også barnets egen fornemmelse for at det gradvist bliver dygtigere, modigere, sikrere - øger dets selvværd. Barnet skal have mulighed for at beskæftige sig med noget det kan lide: snitte, bygge hule, samle brænde, klatre, plukke blomster. Barnets sanser skærpes - det bliver mere opmærksomt på det, der sker i dets omgivelser.

Barnet skal mærke, at det er en værdifuld medskab af fællesskabet i børnehaveklassen, og at det sætter spor.

Det er vores mål at bidrage til, at barnet udvikler et rigt og nuanceret sprog samt mod til at udtrykke sig. Pædagogen stræber efter selv at være opmærksom på sit sprog i samtaler med børn og voksne.

Gennem de mange eventyr og fortællinger, som barnet får fortalt i årets løb, kommer det i kontakt med et rytmisk, musikalsk og billedrigt sprog. Barnet får tid til at tage sproget til sig, når eventyret gentages i flere dage. Her får det rig lejlighed til at skabe egne indre billeder.

Rim, remser og sange bliver barnet ligeledes præsenteret for dagligt. Det talte sprog ledsages af bevægelser og rytme og opleves på denne måde med hele kroppen. Her har også eurytmien en vigtig rolle.

Barnet skal have mulighed for at "skabe billeder" på mange måder. Det kan være gennem tegning, maling, modellering, dukketeater og teaterleg. Det skal

møde voksne, der hjælper det med materialer og redskaber til billedskabende processer. Vi ser processerne som det vigtigste, ikke det færdige resultat.

I det følgende er målene for børnehaveklassen beskrevet ud fra 9 hovedoverskrifter.

Alsidig personlig udvikling og personlige kompetencer

Eleven får mulighed til at udvikle sig i sit eget tempo.
Undervisningen giver eleven mulighed til at

- udvikle sig fysisk, sjæleligt og åndeligt
- føle sig tryk
- udvikle sig sundt - motorisk, følelsesmæssigt og kognitivt
- udtrykke glæde og nysgerrighed

Det opnås igennem

- Trykke omgivelser
- rig mulighed for stimulerende og udviklende leg og bevægelse, indendørs og udendørs
- At servere 2 gange om ugen god biodynamisk/ økologisk næringsrigtig mad
- At give kærlighed og følelsesmæssig varme i overensstemmelse med hvert enkelt barns behov
- At være opmærksom på, at hvert barn i gruppen føler sig set, accepteret, elsket og nødvendigt

Natur og naturfænomener

Eleven kan færdes i naturen ud fra egne iagttagelsen.
Undervisningen giver eleven mulighed til at

- lære naturen og de fire elementer at kende med alle sanser
- udvikle respekt, forståelse og ansvarlighed for natur og miljø
- opleve glæde ved at være i naturen i al slags vejr og på alle tider af året

Det opnås igennem

- At vi er ude i al slags vejr, i rette påklædning
- At vi går ture og leger i den nærliggende skov
- At vi finder tudser, snegle og biller og ser på fugle, egern og andre dyr

- At vi mærker bålet's varme og hører dets knitren. Vi hoster, hvis vi får røgen i halsen og græder, hvis vi får den i øjnene. Vi vifter til bålet med en siddepude eller et grydelåg, hvis bålet ikke rigtig vil brænde
- At vi flyver med drager, når der er en god dragevind
- At vi snitter og saver i træ -vi øver os i at omgås værktøjet ansvarligt
- At vi leger med sand, vand, jord og mudder
- At vi dyrker krydderurter og bruger dem til te og madlavning

Sprog

Eleverne er opmærksomme på forskellige måder at bruge sproget på. Undervisningen giver eleverne mulighed til at

- udtrykke sig: fortælle om sin indre verden -tanker, følelser og behov
- udvikle evne til at lytte til andre.
- udvikle nysgerrighed for, glæde ved og lyst til at eksperimentere med sproget
- tale et klart og forståeligt dansk med nuancer og ordrigdom
- udvikle sit kropssprog og lære at aflæse og forstå andres kropssprog

Det opnås igennem

- At opmuntre og støtte hvert enkelt barn i at udtrykke sig under samlingen og andre fælles aktiviteter.
- At lytte til hinanden
- At skabe respekt for individualitet ved at give barnet tid og ro til at udtrykke sig
- At fortælle eventyr, rim og remser som vækker barnets glæde, nysgerrighed og fantasikraft
- At lege med sproget i bevægelseslege, sanglege, rim og remser
- At støtte og vise respekt for barnets frie leg

Krop og bevægelse

Eleven mærker, styrker og udfordrer kroppen gennem leg og aktiviteter. Undervisningen giver eleverne mulighed til at

- have mulighed for at udvikle motoriske kompetencer, såvel finmotorisk som grovmotorisk
- have mulighed for at udvikle kropsbevidsthed
- styrke selvværd og selvtillid ved at øve og kende kroppens muligheder og acceptere dens begrænsninger

Det opnås igennem

- At vi hver dag har sanglege og fingerlege med mange varierede bevægelser
- Eurytmiundervisningen
- At vi vasker hænder
- At vi skræller, snitter, skærer og river grøntsager og frugt
- At vi syr, filter, væver, tegner, maler, limer og klipper
- At vi modellerer med bivoks, ler, jord, mudder og sand
- At vi lister på tå, vi går med raske skridt, vi tramper som en trold, vi løber, vi hopper, vi springer, vi klatrer, vi sniger os gennem krattet, kravler op ad bakken og triller ned igen
- At vi kælker, når sneen endelig er der
- At vi graver dybe huller og lange kanaler
- At vi balancerer på stubbe, stammer og stole
- At vi øver os i at tage tøj og fodtøj af og på og holde orden i garderoben

Sociale kompetencer

Eleven kan bidrage til fællesskabet og drage omsorg for sig selv og Andre.

Undervisningen giver eleven mulighed til at

- udvikle sin egenart og individualitet i en social sammenhæng
- lære at aflæse signaler fra andre og at have respekt for andre
- få mulighed for at lære at samarbejde omkring praktiske opgaver
- blive opmærksom på andre, og hjælpe hvis der er behov for det
- opleve sig selv som en vigtig del af fællesskabet

Det opnås igennem

- Børnenes frie leg, hvor de skaber relationer til andre børn
- At den voksne hjælper med at løse konflikter mellem børnene
- Samarbejdet om de praktiske opgaver, som at lave mad, samle brænde og andet
- At den voksne optræder respektfuldt overfor barnet
- At vi spiser i fællesskab og her øver gode vaner – vi samler os inden spisningen med et bordvers
- Sanglegene
- At vi holder fast på, at børnene skal følge de voksnes henvisninger, fx komme når der bliver kaldt
- At vi synger, hvem der er til stede til morgensamling, og hvem der mangler

Kulturelle udtryksformer og værdier

Eleven føler sig som en del af et større fællesskab og lærer dansk kultur at kende.

Undervisningen giver eleven mulighed til at

- få lejlighed til at opleve de danske traditioner igennem året
- få en aldersvarende almen dannelse
- udvikle en æstetisk sans
- afprøve sig selv i forhold til forskellige kulturelle udtryksformer

Det opnås igennem

- Årsforløbet, hvor sange og fester afspejler dansk kulturarv
- Eventyr og fortællinger fra Danmark og resten af verden
- At vi griber muligheden for at høre om børnenes rejser til andre lande
- At vi udvikler den æstetiske sans, når vi dækker et smukt bord, pynter op til fødselsdag, tænder stearinlys om morgenen, vedligeholder legetøj, hus og have samt omgiver os med naturlige materialer og smukke farver
- At børnene har mulighed for at være skabende, og at de har adgang til forskellige materialer – farver, bivoks, uld, garn og træ
- At børnene har mulighed for at klæde sig ud og spille små roller, lave teater, cirkus og dukketeater

Matematisk opmærksomhed

Eleven kan anvende tal i hverdagssituationer.
Undervisningen giver eleven mulighed til at

- kunne tælle til 30
- kunne anvende enkle forklaringer om placeringer og størrelse
- kende enkle geometriske figurer
- stifte bekendtskab med årets 12 måneder
- stifte bekendtskab med de 7 ugedage

Det opnås igennem:

- at vi i kor tæller børnene hver morgen
- at eleverne i fællesskab regner ud, hvor mange der mangler
- eventyret om "De 12 måneder"
- at talord optræder i forskellige eventyr og sanglege.
- at vi lærer forskellige rytmer i forbindelse med sanglege

Kreative og musiske udtryksformer

Eleven kan udtrykke sig i billeder, musik og drama.
Undervisningen giver eleven mulighed for at

- eksperimentere med egne udtryk i billeder, håndværk, musik og drama - alene og i fællesskab

- stifte bekendskab med forskellige musikinstrumenter
- kende forskellige materialer til at tegne og male med
- bruge hænderne til at fremstille forskelligt håndværk
- kende forskellige sange og sanglege

Det opnås igennem:

- at vi synger morgensang hver dag
- at vi spiller skuespil for hinanden og forældrene
- at vi ser de større elever spille teater
- at vi omsætter nogle af eventyrene til dukkespil
- at høre de større elever spille koncerter
- at de tegner
- at de får bundne tegneopgaver
- at de maler vådt i vådt
- vi syr kæpheste og laver andre håndværksopgaver, hvor vi filter, syr, snor eller snitter

Overgangen til 1. klasse

Eleverne modnes og udvikler sig, så de bliver i stand til at imødekomme de krav der stilles til den i skolen, så overgangen til 1. klasse bliver så tryk som muligt

Undervisningen giver eleven mulighed til at

- øve sig i at sidde stille og lytte til f.eks. eventyr
- øve sig i at holde orden på sine ting
- øve sig i at forstå en kollektiv besked
- øve sig i at vente på et det bliver dens tur
- knytte relationer i gruppen, og at føle sig tryk og accepteret
- bevare sin efterligningsevne som værktøj til at lære nyt på de næste klassestrin

Det opnås igennem

- vi besøger 1. klasse og ser klasseværelset
- at vi ser optræden i salen, f.eks. når de yngste klasser viser skuespil eller eurytmi
- at vi får besøg af den kommende klasselærer
- at den kommende klasselærer kommer på hjemmebesøg hos alle børn i løbet af sommerferien